

Θέμα 6ο: Σάββατο 13 / Κυριακή 14 Νοεμβρίου 2022

ΑΜΦΙΑ ΚΛΗΡΙΚΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Συνεχίζοντας παιδιά τη σειρά των θεμάτων στα οποία συζητάμε για τη θεία Λειτουργία, σήμερα θα μιλήσουμε για τους κληρικούς μας και τον τρόπο με τον οποίο είναι ντυμένοι όταν ιερουργούν.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Οι βαθμοί της ιερωσύνης παιδιά, είναι τρεις:

α) Ο **Διάκονος**, ο οποίος διακονεί (βοηθά) τον Ιερέα και τον Επίσκοπο στην τέλεση των Μυστηρίων. Δεν τελεί κανένα μυστήριο μόνος του και η χειροτονία του τελείται από κανονικό επίσκοπο μετά από τον καθαγιασμό των Τιμίων Δώρων.

β) Ο **Ιερέας**, ο οποίος τελεί όλα τα μυστήρια εκτός της Ιερωσύνης, επ' ονόματι του επισκόπου. Η χειροτονία του τελείται από κανονικό επίσκοπο μετά το τέλος του Χερουβικού Ύμνου (πριν την είσοδο των Τιμίων Δώρων) ώστε να λάβει μέρος στην τέλεση του Μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας το οποίο έκτοτε θα τελεί μόνος του.

γ) Ο **Επίσκοπος**. Ο Επίσκοπος είναι στην Εκκλησία «εις τύπον και τόπον Χριστού». Είναι η εικόνα του Χριστού μέσα στην εκκλησία. Έχει τη μεγάλη ευθύνη να ποιμάνει την εκκλησία διαφυλάσσοντας την ενότητα της πίστεως. Χειροτονείται από τουλάχιστον δύο ή τρεις κανονικούς επισκόπους αμέσως μετά τον Τρισάγιο Ύμνο (πριν από την ανάγνωση του Αποστόλου και του Ευαγγελίου επειδή έχει καθήκον τη διδασκαλία και τη τέλεση των μυστηρίων). Είναι ο μόνος ιερουργός του μυστηρίου της Ιερωσύνης και διαβιβάζει την αποστολική διαδοχή σε κάθε ένα που χειροτονεί.

Με το Μυστήριο της Ιερωσύνης, ο άνθρωπος γίνεται οικονόμος της Χάριτος. Αυτή την υψηλή διακονία του Λειτουργού εικονίζουν τα ιερά άμφιά του. Όταν ο λειτουργός ετοιμάζεται να λειτουργήσει, παίρνει ένα άμφιο, το ευλογεί σταυροειδώς, το ασπάζεται και το φοράει. Με τις πράξεις αυτές δείχνει ότι τα ιερά άμφια είναι αγιασμένα. Αγιάζονται με τον Σταυρό του Χριστού.

Με τα ιερά άμφια διακρίνονται εξωτερικά οι τρεις βαθμοί της Ιερωσύνης, αν και κάποια από αυτά είναι κοινά.

Τα άμφια του Διακόνου:

Το **Στιχάριο**: Είναι ένας μακρύς χιτώνας, άμφιο κοινό και για τους τρεις βαθμούς της Ιερωσύνης. Το χρώμα του παλιότερα ήταν λευκό, σύμβολο της αγνότητας και του αγγελικού ύψους της ιερατικής διακονίας. Το Στιχάριο φανερώνει τη φωτεινή στολή των Αγγέλων.

Τα **Επιμανίκια**: Είναι επίσης κοινά και για τους τρεις ιερατικούς βαθμούς. Ο συμβολισμός τους αναφέρεται στη δημιουργία του ανθρώπου και στη θεία Οικονομία. Τα Επιμανίκια φανερώνουν πως ο Χριστός με τα ίδια Του τα χέρια επιτελεί την ιερουργία. Ο λειτουργός ενεργεί ως χείρ Χριστού.

Το **Οράριο**: Είναι μακρόστενη ταινία, το ιδιαίτερο άμφιο του Διακόνου. "Οι Διάκονοι, με τα λινά Οράριά τους, που θυμίζουν λεπτές φτερούγες, συμβολίζουν τις αγγελικές Δυνάμεις και τρέχουν ολόγυρα", θυμίζοντάς μας τους Αγγέλους που με προθυμία επιτελούν τη διακονία του, εξηγεί ο άγιος Σωφρόνιος Ιεροσολύμων.

Τα άμφια του Ιερέα:

Το Στιχάριο και τα Επιμανίκια όπως είπαμε παραπάνω και επιπλέον:

Το **Επιτραχήλιο** (Πετραχήλι): Είναι στενόμακρο άμφιο που στηρίζεται στον τράχηλο (δηλαδή στον λαιμό) και φθάνει μέχρι τα πόδια. Εικονίζει τη χάρη της Ιερωσύνης.

Ο Ιερέας είναι σύνδεσμος ανάμεσα στον Θεό και τους πιστούς. Από τον Ιερέα οι πιστοί δέχονται την χάρη του Χριστού. Αυτήν την πραγματικότητα μας θυμίζει το Επιτραχήλιο: Ο αυχέννας του συμβολίζει τον Χριστό και τα κρόσσια που βρίσκονται χαμηλά συμβολίζουν τις ψυχές που ο Θεός εμπιστεύθηκε στον Ιερέα.

Η **Ζώνη**: Η Ζώνη συγκρατεί τα άμφια και συμβολίζει τη δύναμη του Θεού που ενισχύει τον Λειτουργό στη θεία Μυσταγωγία και την ετοιμότητα που πρέπει να έχει για την απόκρουση καθενός εναντίου. Αποτελεί σταθερή υπόμνηση της πνευματικής αποστολής και ευθύνης των Λειτουργών.

Το **Φαιλόνιο**: Είναι ένδυμα εξωτερικό, χωρίς μανίκια, συνήθως λευκό που περιτυλίγει όλο το σώμα. Συμβολίζει τον άρραφο χιτώνα του Κυρίου και την επίγεια Εκκλησία. Όπως ο

χιτώνας είναι άρραφος, έτσι πρέπει και η Εκκλησία να είναι Μία. Το λευκό συμβολίζει την καθαρότητα και τη φωτεινότητα της Θείας Χάριτος.

Το **Επιγονάτιο**: Είναι ρομβοειδές σκληρό ύφασμα που κρέμεται από τη ζώνη. Δίνεται στους ιερείς που έχουν κάποια τιμητική διάκριση. Φανερώνει τη νίκη του Χριστού κατά του θανάτου και την αφθαρσία της φύσης μας, γι' αυτό και έχει σχήμα ρομφαίας.

Άμφια και εμβλήματα του Επισκόπου:

Ο Επίσκοπος φορά ό,τι και ο Ιερέας, και επιπλέον:

Ο Αρχιερατικός **Σάκκος**: Αντικατέστησε στην περίοδο της τουρκοκρατίας το φελόνιο. Διατήρησε όμως τον συμβολισμό του φελονίου, επειδή ο Αρχιερέας εικονίζει τον Χριστό. Φέρει κάποια κουδουνάκια τα οποία συμβολίζουν το διδακτικό και κηρυκτικό έργο του Αρχιερέα.

Το **Ωμοφόριο**: Είναι πλατιά υφασμάτινη ταινία που φέρει ο Αρχιερέας στους ώμους του και είναι το διακριτικό του άμφιο. Εικονίζει την ανθρώπινη φύση την οποία ο Χριστός αναζήτησε κι αφού την βρήκε την πήρε στους ώμους του και την επανέφερε στην ποιμήνη Του. Φορώντας το ο Αρχιερέας υπόσχεται να σηκώσει στους ώμους του τους πιστούς, μιμούμενος τον Χριστό.

Η **Αρχιερατική Μίτρα**: Έχει την αρχή της στην Παλαιά Διαθήκη. Συμβολίζει τον ακάνθινο στέφανο αλλά και το βασιλικό αξίωμα του Κυρίου, δεδομένου ότι ο Αρχιερέας είναι η ζώσα εικόνα του Χριστού στην Εκκλησία Του.

Η **ποιμαντική Ράβδος**: Είναι σύμβολο της ποιμαντικής και πνευματικής εξουσίας του Επισκόπου. Στο πάνω μέρος έχει έναν Σταυρό μεταξύ δύο φιδιών. Ο Αρχιερέας καλείται να διώξει τους πειρασμούς από το ποίμνιό του με τη δύναμη του Σταυρού.

Τελειώνοντας θα πούμε και λίγα λόγια για τη συμπεριφορά μας στους Ιερείς:

Πώς χαιρετάμε τους ιερείς

Όταν συναντάμε ιερέα, παίρνουμε την ευχή του και ασπαζόμαστε το χέρι του. Αυτό το χέρι ευλογεί τα τίμια δώρα. Και τη στιγμή εκείνη κατέρχεται το Άγιο Πνεύμα και τα μεταβάλλει σε Σώμα και Αίμα Χριστού. Όταν σκεφτόμαστε αυτήν την αλήθεια, όχι μόνο δεν θα ντρεπόμαστε να σκύψουμε και να ασπαστούμε το χέρι του, αλλά θα σπεύδουμε με μεγάλη ευχαρίστηση, γιατί έτσι λαμβάνουμε ευλογία. Ακριβώς γι' αυτό, καθώς τον χαιρετάμε, λέμε: «Ευλογείτε», ζητώντας ουσιαστικά την ευλογία του Θεού στη ζωή μας ή «Την ευχή σας» και όχι «Γεια σας».

Πώς προσφωνούμε τους ιερείς

Επίσης, όταν απευθυνόμαστε σε ιερέα, δεν λέμε «Κύριε τάδε», όπως όταν μιλάμε σε οποιονδήποτε λαϊκό, αλλά τον αποκαλούμε με σεβασμό: «Πάτερ». Γενικώς, πρέπει να γνωρίζουμε ότι οι ιερείς αποκαλούνται πατέρες, γιατί αναγεννούν τα πνευματικά τους παιδιά στην χριστιανική ζωή. Οι βιολογικοί μας γονείς, μας έφεραν στη ζωή. Οι ιερείς μας, συνέβαλαν στην πνευματική μας γέννηση. Ιερέας, μας βαπτίζει, μας χρίει με το άγιο μύρο, μας συγχωρεί τις αμαρτίες μέσα στο μυστήριο της εξομολόγησης, μας κοινωνεί με το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου μας... Βέβαια όλα τα επιτελεί ο ίδιος ο Χριστός διά της Θείας Του Χάριτος, όπως τονίζουμε συνεχώς, αλλά ο Χριστός χρησιμοποιεί ως όργανά Του τους ιερείς.

Ο Άγιος Κοσμά ο Αιτωλός παιδιά αναφέρει:

«Νὰ τιμᾶτε τοὺς ἱερεῖς σας· καὶ ἂν τύχη ἕνας ἱερεὺς καὶ ἕνας βασιλεὺς, τὸν ἱερέα νὰ προτιμήσης· καὶ ἂν τύχη ἕνας ἱερεὺς καὶ ἕνας ἄγγελος, τὸν ἱερέα νὰ προτιμήσης, διότι ὁ ἱερεὺς εἶνε ἀνώτερος ἀπὸ τοὺς Ἄγγέλους».

Προσευχόμαστε για τους ιερείς μας

Οι ιερείς βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της πνευματικής μάχης, του χριστιανικού αγώνα. Γι' αυτό ο κοινός μας εχθρός, ο διάβολος τους πολεμά με πολλή πονηριά και με μεγάλη μανία. Αν καταφέρει να ρίξει την «εμπροσθοφυλακή», τότε το καταστροφικό έργο του γίνεται ευκολότερο. Έτσι λοιπόν, επειδή και οι ιερείς μας είναι άνθρωποι, οφείλουμε να τούς έχουμε πάντοτε στην προσευχή μας.

Να προσευχόμαστε λοιπόν, να τους σκεπάζει ο Θεός, να τους προστατεύει από τα «πεπυρωμένα βέλη τοῦ πονηροῦ». Να τους φωτίζει και να τους ενισχύει στο άγιο έργο τους, στη δύσκολη μα ιερή αποστολή τους. Να τους διατηρεί πάντοτε όρθιους, για να μας ευλογούν, να μας αγιάζουν, να ανοίγουν το δρόμο του ουρανού, ώστε να περάσουμε όλοι μας το κατώφλι της Βασιλείας του Θεού.